

KOLOZSVÁRI FRISS ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap,
ünnep után való napon is.

Felelős szerkesztő:
HERCZEG JENŐ

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:
Óvár, Szentlélek-u. 2. sz.
Telefon-szám 379.

Friedrich Ferencz kivégzése.

Lapunk reggeli száma vitte széjjel a szörnyű hirt: a holnapi napon végrehajtják Friedrich Ferencz a halálos ítéletet.

A hír — bármily előrelátható volt is ez esemény, nagy feltűnést keltett mindenfelé. Lapunk minden példányát — bár a rendesnél jóval nagyobb mennyiségben nyomattuk — már a kora reggeli órákban szétkapkodták és így kötelességünknek tartjuk, hogy a borzasztó ügy további részleteiről tájékoztassuk a közönséget.

A hír hatása az anyára.

Egy munkatársunk meglátogatta ma reggel 7 órakor Friedrich Ferencz édes anyját, megtudandó, vajjon milyen hatással volt a rettenetes hír az édes anyára.

Friedrich édes anyja még nem tudott fia kegyelmi kérvényének elutasításáról.

A Zsák-utca 4. sz. alatt lakik immár hosszabb ideje Friedrichné Jenő fiával, menyével és kis unokájával együtt. Munkatársunk a mint belépett a szegénység minden jelét magán viselő lakásba: azonnal észrevette, hogy itt még nem tudnak semmit. Friedrich bátyja: Jenő és a felesége fogadta, míg az anya ágyban feküdt, ami azonban a félhomályos szobában nem volt észrevehető. Munkatársunk sem vette észre és mivel Friedrich Jenő — kivel már volt alkalma beszélni a végtárgyalás előtt — mint ismerőst üdvözölte, egyenesen rátért az ügyre. Itt átadjuk a szót munkatársunknak:

„Kezet fogtam Friedrich Jenővel. Tudja már? kérdeztem halk hangon.

— Mit?

— Holnap megtörténik!

Bármily halkan ejtettem is ki ezt a két szót, az ágyban észrevétlenül szendergő anya meghallotta. Szinte összerezzenem, mikor a sarok ágyból egy irtózatossá javeszékelt hangzott fel. Az édes anya kétségbeesve ugrott ki az ágyból. Rettenetes jelenet következett erre. Az anya kezét tördelte,

a fivér és a sógorasszony sirva fakadtak. A kő is megindult volna a fájdalom ezen rettenetes megnyilvánulására.

— Hát nem kapott kegyelmet... Hát mégis felakasztják. Oh! én szerencsétlen... kezét tördelve, a fuldokló zokogáson át, ezek a kétségbeesett kiáltások hangzottak el az anya ajkáról. Hirlapírói hivatásomnak legmegrázóbb epizódja lesz ez a jelenet. Vigasztaltam, csillapítottam az anyát, ugyancsak megdöbbsent fiával együtt. Végre elfojtotta valahogy a zokogását. Most ezután megkérdeztem: mikor látta utoljára a fiát.

— Három hét előtt, szörnyen össze volt esve. Mielőtt bebocsátottak, az őt figyelmeztetett, ne beszéljek neki a végtelen nyomoruságról, mert így is sokat szenved. Én nem is szoltam semmit, pedig úgyszólván éhezünk. A fiam — ahol kiejti nevét — csak elutasítást nyer.

El akartam menni. Ő felségéhez könyörögni kegyelemért: de nem volt költségem rá. Van egy gazdag nővérem. Ferencz irta, hogy kérjek attól utiköltségre valót. Én elküldöttem a Feri levelét neki és a Jenő fiam is reáirta: segítsen rajtunk, gorombkán válaszolt. Most itt vagyunk a legnagyobb szükségben. Szeretnék elköltözni vissza Székesfehérvárra, ha legalább 80 — 100 koronám volna, hogy itt hagyhatnám Kolozsvárt.

Mindezeket pedig sirástól elcsuklott hangon mondotta el.

A fivér pedig szintén elpanaszolta a rettenetes helyzetet. Munkát nem kap; most folyamodni fog nevének megváltoztatásáért. Van egy találmánya: mentőkészülék a vasúti mozdonyok elé. Négy évig dolgozott rajta. Most beadott egy kérvényt a Máv. igazgatóságához: próbálják ki. Ettől sikert remél. Ám addig koplalni kénytelen. Itt a tél, fázna nekik és a kis 1½ éves leánykájára.

Az asszony még kérdezősködött: beszélhet-e a fiával. Igenlő válaszomra kissé me nyugodott.

— Csak legalább egy óracsát

beszélgethetnék vele — ez a leg-hőbb vágya.

A fájdalmas jelenet megindította szívemet: bucsuztam. Hálásan köszönték meg a szomorú hihordást. Azzal a tudattal távoztam: ezeken a szegény nyomorultakon segíteni kellene a társadalomnak, hogy legalább elköltözhesse ebből a városból. Azok, kik e részben jószívűktől indítva segítyezni óhajják: adományaikat szívesen közvetítjük és hálás szívvel nyugtatjuk. Méltó ez a család a legnagyobb szánalomra.

A kivégzés elhalasztása.

Konstatálnunk kell, hogy a hivatalos körök szorosán elzárkóznak mindennemű felvilágosítástól. Ám ma mégis a következőket tudtuk meg:

A kivégzés nem holnap keddén, hanem holnapután szerdán történik meg. Ennek oka, hogy Bali Mihály legkorábban csak ma este, legkésőbb holnap reggel érkezik meg és mindaddig, míg a helyszínén nincs, az ítéletet nem szabad kitudatni.

A törvény értelmében ugyanis a halálraítéltnak 24 órával előbb szabad csak kihirdetni a halálos ítélet végrehajtását. Megtörténhetné, hogy a hóhér bármi okból akadályozva lenne a pontos megjelenésben: és így az elítélt 24 óránál hosszabb ideig maradna az ítélethirdetés után életben. Ezért, ha ma este, vagy holnap reggel megérkezik Bali Mihály segédjeivel együtt, azonnal reggel kihirdetik az ítéletet és Friedrichet nyomban utána elszállítják a Farkas-utcai fogházba.

Miért késik a hóhér!

Amint reggeli lapunkban tudatuk, az ítélet Kolozsvárra szombaton érkezett meg. A kir. ügyész nyomban értesítette ajánlott levélben a budapesti főügyészséget, kérve Bali Mihály leküldését. Ez a levél vasárnap érkezett fel Budapestre. Ott távirati intézkedés

történt a tolnamegyei Faddra. Bali Mihály azonban nem jöhet ide egyenesen, hanem jelentkeznie kell Budapesten, ahol megkapja a rendelkezést. Így ő ha azonnal utnak is indult, csak vasárnap este vagy ma reggel érkezett Budapestre, ahonnan Kolozsvárra indulva, a legnagyobb valószínűség szerint ma este a 10 óra 8 perczkor érkező gyorsvonattal jön Kolozsvárra.

Az ítélet kihirdetése.

Ezek után holnap reggel okvetlen kihirdetik Friedrich Ferencz előtt a halálos ítéletet. A kihirdetésnél a törvényszék elnöke (a jelen esetben dr. Bodor László h. elnöke) két bíró, a jegyző, az ügyész és védő lehet jelen. Ezután mint jeleztük, nyomban átviszik kocsin a régi fogház épületbe Friedrichet, melynek belső udvarán történik meg a kivégzés.

A kivégzés előtt.

Az ítélet megelőző 24 órában az elítéltet meglátogathatják a hivatalos személyek, a védő, a hozzátartozói és **mindazok, kiket az elítélt látni óhajt.** Ez utóbbiak természetesen csakis szigorú felügyelet mellett érintkezhetnek az elítélttel.

A kivégzés.

Az ítélet végrehajtásánál ugyan csak a törvényszék, az ügyészség, a védő lehet jelen, valamint miut az aktushoz tartozók: 12 bizalmi férfi. Amint értesülünk, a bizalmi férfiakon és a sajtó igazolt képviselőin kívül mást nem is fognak bebocsátani a kivégzéshez.

Egyetmás Friedrichről.

Az utóbbi időben, mint már írték is, Friedrich nagyon nyugtalanul viselkedett.

Ha valamelyik hivatalos egyén kötelességből — különösen a kir. ügyész — meglátogatta, szitkozódott és folyton azt hajtogatta, miért jönnék őt nézegetni, ő nem panoráma. Csináljanak már vele

valamit. Sőt egy ízben még durvaságra is vetemedett: felé köpött a kir. ügyésznek. Ezért egy heti vasalást kapott, mint fegyelmi büntetést. Am a kir. ügyész megszánta a szerencsétlent és levétette már másnap róla a blincseket.

Az utóbbi időben pedig az őrel szemben ragadtatta magát va-

lami sürtésre, akkor két órai vasat kapott, ám alig 10 perc múlva ezt is elengedték neki.

December 1 én azzal a kéréssel járult a kir. ügyészhez, hogy a közönséges rabkoszt helyett a kórházi-beteg élelmezésben részesüljön. Ezt a kérését nyomban az előterjesztés után teljesítette a kir. ügyész.

A legutóbbi napokban vált különösen nyugtalaná: valami titkos sejtelen sughatta meg neki, hogy az ítélet napja közel van.

A kivégzés tehát szerdán a kora reggeli órákban föltétlen végre lesz hajtva.

Az aktushoz kivonul egy század katonaság is teljes késséglében.

Friedrich anyja.

Az elítélt édes anyja jelentkezett ma d. e. az ügyészségnél azon célból, hogy fiával beszélhessen. Mivel az ítélet kihirdetés csak holnap reggel történik meg, ennél fogva az ügyész nem adhatta meg az engedelmet arra, hogy anyja és fia találkozhassanak.

Reggeli lapunk közleménye.

Mint említettük, reggeli kiadásunk teljesen elfogyott. Mivel pedig kiadóhivatalunk valóságos ostrom alatt van, a reggeli kiadásért ennél fogva szükségesnek tartjuk jelen második kiadásunkban közölni Friedrich Ferenczről írt és reggeli kiadásunkban megjelent cikk fontosabb részleteit. A cikk a következő:

Bali Mihály megérkezése.

A meggyilkolt pénzes-levélhordó rettenetes tragédiája befejezés előtt áll. A holnapi napon bitófán függ Friedrich Ferencz a vérengző, kegyetlen rablógyilkos. Bármily nagy volt a gáztett, emberi érzéseink mégis megrendülnek akkor, midőn a földi igazságszolgáltatás egy ember életét oltja ki. Nem a bűnös kelti fel bennünk a szánakozás, a sajnálat szomorú érzését: hanem a hozzátartozóinak rettenetes sorsa, a kik itt maradnak élve és egy egész életen át hordják magukon a szörnyű bélyeget. Friedrich Ferencz csak méltó büntetését nyeri el. Embert ölt, előre megfontolt szándékkal, tervszerűen törbe csalva és leütötte vad kegyetlenséggel, brutális állatiassággal: a miért tehát egy ember életét oltotta ki: elveszik az ő életét. A holnapi napon végrehajtják rajta a halálos ítéletet, melyet tizenkét szabad független polgár igazmondása alapján mértek a fejére. Ő iránta nincs sajnálat a szívünkben: ez érzést az anya számára tartogatjuk, mert ő megérdemli. Ki tudja megmérni e pillanatban a szülő anya rettenetes fájdalmát: fiát tudva e rettenetes végzet előtt. A halálos ítéletről külföldben a következőket jelenthetjük:

Az ítélet megérkezése.

Szombaton a reggeli postával érkezett meg Szentkereszthy Zsigmond báró törvényeségi elnökhöz az igazságügyminiszter értesítése, melyben tudatja, hogy Ő felsége szabad folyást enged az igazságszolgáltatásnak. Ez a tény sürgős intézkedéseket követelt.

Távirat Bali Mihályhoz.

Az ítélet kézhezvétele után még szombaton délelőtt távirati utasítás küldetett Bali Mihályhoz a tolnamegyei Faddra, a hol állandó lakása van. A válasz meg is érkezett reá: *Bali Mihály ma reggel két segédjével együtt megérkezik Kolozsvárra.*

Intézkedések.

Tegnap délelőtt az ügyészség és így a fogházfelügyelő is megkapta az értesítést, hogy Friedrich Ferenczen kedden reggel 6—7 óra között végrehajtják a halálos ítéletet. Bár vasárnap volt — a midőn a raboknak munkaszünetük van — ez az intézkedés mégis nagy sürgést-forgást idézett elő a fogházban. Ámbár amugy is példás rend és tisztaság uralkodik, mégis nagy takarítást vittek véghez a farkas utcái fogházban. Az udvarokról elvitték a felvágásra váró tüzfát és mindent eltakarítottak mindkét udvarról, a mi zavarólag hatna vagy a közlekedést akadályozhatná.

Az akasztás helye.

A farkas-utezai fogház belső udvarán állítják fel a bitófát. Nem is készítenek — valószínűleg — újat, mert kettő három is fekszik vagy 20 év óta a padláson. A felállítás ma délután történik, mert előbb bevárják Bali Mihály megérkezését, a kinek személyes felügyelete mellett történik a bitófa felállítása.

Az ítélet kihirdetése.

Friedrich Ferencz az éjjelt még — ha ugyan erről szó lehet egyáltalában — nyugodtan tölthette el. *A halálos ítélet végrehajtását a törvények értelmében csak ma reggel tudatják hozzátartozóival is a szörnyű végzetet és a mennyiben a halálra ítélt óhajtaná, családja meglátogathatja és elbucszhat tőle.* Természetesen — és ezt felvilágosításul közöljük — a régi időben szokásos u. n. siralomházzal szó sincs ma már. Az elítélt — ha kívánja — lelkiatyát kaphat, hogy megtérhessen Istenéhez. Egyéb formalitásokat a törvény nem enged meg.

UJ ÜZLET!

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 3. sz. a.

TESZLER KÁROLY

kézmű- és divatáru kereskedő

a Karácsonyi ünnepekre

ajánljuk

mint új és olcsó bevásárlási forrást.

Mert sokat és olcsón vettem

Zsebkendőkben

Nagy Karácsonyi Vásárt rendezek e ezikkekből.

Tisztelettel

Püspöky Miklós

Mátyás király-tér.